

רבא אמר טעם שלישי לדין שאין נזקקים לנכסי יתומים קטנים: **משום שובר**, כלומר: חוששים שמא נפרע השטר, ונתן הבעל חוב לאבי היתומים שובר לעדות בידו שנפרע, אלא שהיתומים אינם יודעים היכן הוא, ועל כן אין נזקקים להם.

אמר ליה רב הונא בריה דרב יהושע לרבא: ומי חיישינן לשובר?

והתנן: אשה גרושה הנפרעת כתובתה מנכסי בעלה **שלא בפניו**, וכגון ששלח לה גט ממדינת הים, לא תפרע אלא בשבועה שלא נפרעה כתובתה, ובשבועה על כל פנים — נפרעת.

ואמר על משנה זו ר' אחא שר הבירה [כך כינויו]: **מעשה בא לפני ר' יצחק נפחא לאנטוכיא, ואמר: לא שנו במשנה זו שעל ידי שבועה היא נפרעת, ויורדים בית דין לנכסי אדם שלא בפניו, אלא בכתובת אשה, משום חינא!** שימצאו האנשים חן בעיני הנשים — על ידי שנפרעת כתובתו אפילו שלא בפניו — לינשא להם. אבל בעל חוב הבא ליפרע מנכסי החייב לו, אפילו בשבועה לא יפרע, ואין בית דין יורדים לנכסיו עד שיחזור. ורבא אמר רב נחמן חולק: שאפילו בעל חוב נמוי יפרע [בשבועה] שלא בפניו.

והשתא מקשינן: ואי חיישת בבא ליפרע מנכסי יתומים קטנים לשובר, ועל כן אין

תו מקשינן לרב פפא, תא שמע ברייתא דלעיל: ואומר [המכריז] וכו', על מנת ליתן לאשה — כתובתה, ולבעל חוב — חובו נמכרת שדה זו של יתומים. הרי שנזקקים לנכסי יתומים קטנים לגבות מהם. ובמאי עסקינן? אילמא **בעל חוב עכו"ם** שאינו רוצה להמתין עד שיגדלו, ועל כן נזקקים, מי ציית להמתין זמן הכרזה ולא לגבות, ואם כן מה שייך הכרזה? **אלא פשיטא בבעל חוב ישראל**, ואם כן אמאי נזקקים?

ומפרשינן לקושיין: בשלמא לרב הונא בריה דרב יהושע, מוקי לה כשחייב מודה שעדיין חייב הוא! אלא לרב פפא שאין נזקקים אפילו כשחייב מודה. בשלמא זה שכתוב בברייתא שמגבים לאשה כתובה מנכסיהם, לא קשה לרב פפא כי לכתובה הרי נזקקים משום חינא, אלא בעל חוב, קשיא!

ומשנינן: לעולם כמו שפירשנו בתחילה, **בעל חוב עכו"ם** שאין רוצה להמתין עד שיגדלו, ועל כן נזקקים, אלא כגון שקיבל עליו לזון בדיני ישראל שמכריזים, ולכן שייך הכרזה.

ומקשינן: אי קיבל עליו, לינטר לחו גם עד דגדלי היתומים, ולמה נזקקים?

ומשנינן: שקיבל עליו לזון: לדין הכרזה, ולא קיבל עליו לזון: להמתין עד שיגדלו, ועל כן נזקקים!

או יש לפרש שזוהי טובה ליתומים שיגבו מהם בית דין, שאם לא יגבו הבית דין יקח מהם הגוי מעצמו יותר ממה שחייבים, ועדיף ליתומים שבית דין יגבו רק כמה שהחוב ולא יותר.

והגרי"ז ביאר, שתקנות חז"ל הם רק לישראל ולא לגוי, וממילא הגוי אינו מחוייב באמת לתקנה שלא גובים מיתומים קטנים ולכן בית דין גובים לו.